

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów »Plan działania w sprawie detalicznych usług finansowych: szersza oferta i lepsze produkty«”

[COM(2017) 139 final]

(2017/C 434/08)

Sprawozdawca: **Michael IKRATH**

Współsprawozdawca: **Carlos TRIAS PINTÓ**

Wniosek o konsultację	Komisja Europejska, 26.4.2017
Podstawa prawna	Artykuł 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji
Data przyjęcia przez sekcję	5.9.2017
Data przyjęcia na sesji plenarnej	20.9.2017
Sesja plenarna nr	528
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	136/0/2

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES z zadowoleniem przyjmuje fakt, że na obecnym etapie Komisja Europejska nie podejmuje działań regulacyjnych. Popiera Komisję w jej wysiłkach zmierzających do stosowania odnośnych reguł konkurencji w wypadku, gdy okaże się to niezbędne dla zapewnienia równych warunków działania i ochrony konsumentów.

1.2. Komitet zgadza się z inicjatywą Komisji mającą na celu pogłębienie jednolitego rynku dzięki przyjęciu planu działania. Będzie to wymagać z jednej strony stopniowego poszerzenia unii gospodarczej i walutowej, a z drugiej dalszego ujednoczenia produktów i usług finansowych oraz wprowadzenia innowacji cyfrowych, przy jednoczesnym utrzymaniu sprawiedliwych i neutralnych pod względem technologii i modeli biznesowych warunków konkurencji.

1.3. EKES wzywa państwa członkowskie do zdwojenia wysiłków w celu dogłębnego, zharmonizowanego, skoordynowanego i systematycznego stosowania szeroko zakrojonych, wdrażanych obecnie standardów ogólnoeuropejskich, tak aby obejmowały one wszystkich konsumentów, a jednocześnie chroniły ich przed licznymi zagrożeniami związanymi z nowymi scenariuszami finansowymi.

1.4. Komitet stwierdza, że szczególną uwagę należy poświęcić tradycyjnej bankowości detalicznej („nudnym bankom”) jako głównym pośrednikom takich produktów i usług. Tradycyjnie, banki te, zwłaszcza lokalne lub regionalne, cieszyły się dużym zaufaniem unijnych konsumentów, którzy raczej rzadko zmieniają dostawców. Niemniej należy promować produkty transgraniczne, aby uwypuklić ideę jednolitego rynku oraz swobodnego przepływu osób i towarów.

1.5. Jednocześnie trzeba uwzględnić obawy konsumentów dotyczące m.in. różnic językowych, różnych przepisów prawnych, wyższych opłat dla nierezydentów, odmowy dostępu nierezydentów do niektórych produktów i usług finansowych, różnic podatkowych, nadmiernego korzystania z przepisów dotyczących prania pieniędzy bądź ryzyka związanego z wymianą waluty.

1.6. EKES zwraca się do Komisji o przeprowadzenie badania na temat tego, ilu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji gospodarczej zaciąga transgraniczne kredyty konsumenckie, które są dla nich niedostępne we własnym kraju (tzw. *loan shopping*), wystawiając się tym samym na duże ryzyko nadmiernego zadłużenia.

1.7. Z myślą o zapewnieniu porównywalności i przejrzystości produktów i usług finansowych w celu stworzenia równych warunków działania państw członkowskich, Komitet zaleca podjęcie działań zmierzających do dopilnowania, by systemy podatkowe obejmujące produkty i usługi nie stanowiły już przeszkody dla uczciwej konkurencji.

1.8. EKES wzywa Komisję do zapewnienia odpowiednich, niezależnych, obowiązkowo poświadczonych narzędzi porównawczych dla różnych produktów finansowych w różnych porządkach prawnych istniejących w Unii Europejskiej.

1.9. Komitet zaleca uregulowanie gigantów IT spoza Europy, takich jak Google, Apple itp., które mogą korzystać z bazy danych swoich klientów w celu oferowania w sprzedaży bezpośredniej dostosowanych do klienta produktów, bez podporządkowywania się unijnym zasadom ochrony konsumentów i innym przepisom.

1.10. EKES jest pewien, że cyfryzacja nieustannie i stale zmienia zachowanie konsumentów. Dlatego z zadowoleniem przyjmuje i popiera nacisk Komisji na rozwój jednolitego rynku cyfrowego, ze szczególnym uwzględnieniem usług finansowych. Komisja słusznie koncentruje się na usuwaniu barier utrudniających transgraniczną dystrybucję cyfrową (blokowanie geograficzne). Zdaniem EKES-u to jedyna sposobność, by stworzyć rzeczywisty jednolity rynek usług finansowych dla konsumentów.

1.11. Odnośnie do technologii finansowej oraz z myślą o trwałych regulacjach i zachowaniu stabilności finansowej w możliwie największym stopniu, Komitet sądzi, że wszystkie podmioty świadczące usługi finansowe powinny korzystać z takich samych warunków działania. Pierwszeństwo powinny mieć zawsze takie same gwarancje dla konsumentów jak te, które obowiązują w tradycyjnej bankowości.

1.12. EKES zaleca, by Komisja zdefiniowała dodatkowe, proste produkty, które mają takie same właściwości, a więc są porównywalne i przejrzyste w stosunku do produktów konsumenckich już wskazanych w planie działania. Można by je oferować jako „sztandarowe” produkty w całej UE za pośrednictwem różnych systemów dystrybucji (technologia finansowa, tradycyjne branże itp.). Otwiera to także drogę do budowania zaufania klientów do tych produktów. Dzięki rzetelnej informacji na temat produktu oraz jego przejrzystości konsument może, nie podejmując ryzyka, wybrać najlepszych usługodawców w całej UE.

1.13. Trzeba wzmocnić niezależność poszczególnych stron zaangażowanych w zarządzanie tą samą usługą finansową i unikać wszelkich konfliktów interesów, gdyż ułatwia to dobre rządzenie i skuteczny nadzór nad usługami finansowymi.

1.14. EKES podkreśla konieczność okresowego przeglądu wpływu każdej normy na rozwój przeznaczonych dla konsumentów produktów i usług finansowych, a jednocześnie odpowiedniego wzmocnienia zasobów organów nadzoru. Ponadto zwraca uwagę na fakt, że skuteczne alternatywne metody rozwiązywania sporów (ADR) i mechanizmy internetowego rozstrzygania sporów (ODR) są potrzebne dla transakcji transgranicznych, co stanowi kluczowy czynnik poprawy zaufania konsumentów.

1.15. Jeśli chcemy, aby wyniki osiągnięte z myślą o obywatelach i przedsiębiorstwach skutecznie minimalizowały koszty, wszelkie działania i dokumenty w tej dziedzinie muszą uwzględniać i rozwijać zasady programu REFIT. Bez narażania na szwank jasnych celów w tym obszarze, wszelkie przepisy i regulacje odnoszące się do tych kwestii muszą w przyszłości pozostać proste i eliminować niepotrzebne obciążenia. Podobnie, aby urzeczywistnić prawdziwy, nierozdrobniony jednolity rynek, trzeba unikać nadmiernych regulacji na szczeblu krajowym lub regionalnym.

2. Kontekst

2.1. Plan działania ma na celu zapewnienie europejskim konsumentom szerszej oferty usług finansowych w UE i lepszego dostępu do nich.

2.2. Obejmuje on usługi finansowe, które są ważnym elementem życia codziennego konsumentów, takie jak oszczędności na rachunkach bieżących, usługi płatnicze, karty kredytowe, kredyty hipoteczne i inne kredyty oraz różne rodzaje ubezpieczeń.

2.3. Stanowi integralny element rozwoju pogłębionego i sprawiedliwszego jednolitego rynku. W odniesieniu do usług finansowych, oznacza to konieczność poprawy zarówno konkurencji między podmiotami świadczącymi usługi finansowe, jak i możliwości wyboru dla konsumentów, tak aby konsumenci mogli cieszyć się niższymi cenami, lepszej jakości produktami i innowacjami.

2.4. Konsumenci powinni mieć możliwość swobodnego wyboru spośród szerokiej oferty usług i produktów finansowych dostępnych w całej UE. Na znaczeniu powinna stracić kwestia tego, w którym państwie członkowskim dostawca ma swoją siedzibę.

2.5. Dostawcy usług i produktów finansowych powinni mieć możliwość czerpania korzyści z całego rynku unijnego (jednolitego rynku).

2.6. UE przyjęła już szereg środków zmierzających do stworzenia jednolitego rynku usług finansowych dla konsumentów. Wśród nich wymienić można dyrektywę w sprawie rachunków płatniczych⁽¹⁾, kredytów hipotecznych⁽²⁾ i dystrybucji ubezpieczeń⁽³⁾, plan działania na rzecz tworzenia unii rynków kapitałowych⁽⁴⁾, strategię na rzecz rynku wewnętrznego Europy⁽⁵⁾ oraz strategię na rzecz jednolitego rynku cyfrowego⁽⁶⁾.

2.7. Plan działania – oparty na konsultacjach dotyczących zielonej księgi Komisji⁽⁷⁾ – został opracowany w celu określenia i przezwyciężenia utrzymujących się przeszkód.

2.8. Koncentruje się on na trzech głównych obszarach:

- zwiększenie zaufania konsumentów i wzmocnienie ich pozycji,
- zachęcanie do wyeliminowania przeszkód prawnych i regulacyjnych,
- zapewnianie ciągłego wsparcia dla rozwoju innowacyjnych usług cyfrowych.

Przedstawiono 12 działań wdrażających.

2.9. Mając na uwadze fakt, że tylko 7 % konsumentów korzysta obecnie z usług finansowych w innym państwie członkowskim, plan działania kładzie nacisk na rozwój technologii finansowej i przedsiębiorstw internetowych.

3. Uwagi ogólne

3.1. EKES odnotowuje, że utworzenie jednolitego europejskiego rynku usług finansowych wymaga harmonizacji różnych projektów rynku finansowego w UE. Dla przykładu, unia rynków kapitałowych ma wpływ na wszystkie państwa członkowskie, a unia bankowa ze swoimi trzema filarami dotyczy tylko państw strefy euro. Rynki „nowych” państw członkowskich nie są brane pod uwagę. Oznacza to, że oczekiwania związane z transgranicznymi usługami i produktami finansowymi napotykać niewidzialne bariery.

3.2. Dlatego też EKES uważa za właściwe, aby oprócz dalszego pogłębiania jednolitego rynku usług finansowych rozszerzyć unię gospodarczo-walutową. Jeśli wszystkie państwa nie przyłączą się stopniowo do wspólnej waluty – zwłaszcza w kontekście cyfrowym – niemożliwe będzie pełne wdrożenie planu działania. Istnieje również ryzyko, że w ramach alternatywnych walut cyfrowych, takich jak bitcoin, wykorzystywano by ten stan rzeczy, co mogłoby narazić na szwank bezpieczeństwo, ochronę danych i zaufanie konsumentów do transgranicznych usług finansowych.

3.3. EKES zwraca uwagę na fakt, że obecnie konsumenci postrzegają handel usługami finansowymi jako model działalności lokalnej i regionalnej. W związku z tym, i mając na uwadze rosnące niepokoje i niepewność co do nowych scenariuszy finansowych, zgadza się ze stwierdzeniem Komisji, że „większość konsumentów detalicznych usług finansowych prawdopodobnie nadal będzie korzystać z produktów krajowych”⁽⁸⁾.

3.4. EKES uważa, że odmienne systemy podatkowe w państwach członkowskich stanowią główną przeszkodę w zapewnieniu porównywalności i przejrzystości produktów finansowych. Atrakcyjność kluczowych produktów często wiąże się z zachętami podatkowymi, na których jednakże korzystają wyłącznie podatnicy krajowi. Ponadto zwalczanie unikania opodatkowania, nakładające na właścicieli zagranicznych rachunków podejrzenia o nieuczciwe praktyki, stanowi poważną przeszkodę dla transgranicznego rynku finansowego. W związku z tym EKES zwraca się do Komisji o uwzględnienie w planie działania dodatkowych propozycji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 214.

⁽²⁾ Dz.U. L 60 z 28.2.2014, s. 34.

⁽³⁾ Dz.U. L 26 z 2.2.2016, s. 19.

⁽⁴⁾ COM(2015) 468 final, opinia EKES-u (Dz.U. C 133 z 14.4.2016, s. 17).

⁽⁵⁾ COM(1999) 624 final.

⁽⁶⁾ COM(2016) 176 final.

⁽⁷⁾ COM(2015) 630 final.

⁽⁸⁾ Zielona księga w sprawie detalicznych usług finansowych na jednolitym rynku, COM(2007) 226, pkt 10, s. 7.

3.5. Mimo znaczących wysiłków podjętych przez Komisję, według badania Eurobarometru 446, jedynie 7 % obywateli UE skorzystało dotychczas z transgranicznych usług finansowych. Nie jest również jasne, ilu kredytobiorców w trudnej sytuacji gospodarczej korzysta z transgranicznych kredytów konsumenckich, niedostępnych dla nich we własnym kraju (poszukiwanie najlepszej oferty pożyczek), wystawiając się tym samym na duże ryzyko nadmiernego zadłużenia. Komitet proponuje więc zbadanie tej kwestii.

3.6. Niemniej trzeba wspomnieć, że ten popyt w wymiarze transgranicznym istnieje w regionach przygranicznych posługujących się tym samym językiem. Nawet na rynkach krajowych mniej niż jedna trzecia konsumentów decyduje się na zmianę dostawcy. Jedną z głównych przyczyn tej sytuacji jest wyższy poziom zadowolenia głównie z bankowości detalicznej na poziomie lokalnym lub regionalnym (zob. badanie Eurobarometru 446). Komitet pragnie zaznaczyć, że rentowność regionalnych detalicznych usług bankowych znajduje się pod szczególną presją od czasu kryzysu finansowego. Trzeba zastanowić się, w jaki sposób banki mają ponosić wysokie koszty związane z posiadaniem stosunkowo niewielkiego odsetka klientów z innych państw członkowskich. EKES wzywa Komisję do przyjrzenia się innym powodom tak niskiego odsetka transgranicznego nabywania produktów finansowych, takim jak różnice językowe, różne przepisy prawne, wyższe opłaty dla nierezydentów, odmowa dostępu nierezydentów do niektórych produktów i usług finansowych, różnice podatkowe, nadmierne korzystanie z przepisów dotyczących prania pieniędzy, ryzyko związane z wymianą waluty itp.

3.7. W tym kontekście zdaniem Komitetu trzeba koniecznie zwrócić szczególną uwagę na pielęgnowanie roli lokalnej i regionalnej bankowości detalicznej, tj. dostawców usług finansowych cieszących się zaufaniem konsumentów. Wymaga to dużo bardziej zróżnicowanej regulacji banków i konsekwentnego wdrażania zasady proporcjonalności⁽⁹⁾. Tylko wówczas banki te będą mogły działać jako liderzy innowacji lub podążać za innowacjami.

3.8. Zdaniem EKES-u stanowi to warunek wstępny realizacji uzasadnionych celów Komisji, tj. dopilnowania, by sektor finansowy mógł korzystać z nowoczesnych technologii potrzebnych do rozwoju jednolitego rynku, a także oferować konsumentom i inwestorom stabilność finansową i bezpieczeństwo.

3.9. EKES jest pewien, że cyfryzacja nieustannie i stale zmienia zachowanie konsumentów. Dlatego z zadowoleniem przyjmuje i popiera nacisk Komisji na rozwój jednolitego rynku cyfrowego, ze szczególnym uwzględnieniem usług finansowych. Komisja słusznie koncentruje się na usuwaniu barier utrudniających transgraniczną dystrybucję cyfrową (blokowanie geograficzne). Zdaniem EKES-u to jedyna sposobność, by stworzyć rzeczywisty jednolity rynek usług finansowych dla konsumentów. Niemniej potrzeba również innych środków, wymienionych w punkcie 3.6.

3.10. Komitet podziela stanowisko Komisji, że przyszłe działania powinny koncentrować się głównie na poprawnym wdrożeniu przyjętych już przepisów (zob. punkt 2.6). Z drugiej strony, potrzeba dodatkowych środków, aby umożliwić konsumentom czerpanie korzyści z ogólnounijnego jednolitego rynku usług finansowych.

3.11. Tak więc EKES z zadowoleniem przyjmuje fakt, że plan działania uwzględnia ambitny harmonogram działań, a także oczekuje, że prawodawcy krajowi, organy nadzoru i organizacje konsumentów będą w pełni uczestniczyć w realizacji tych zaleceń. Ważna rola przypada tu również partnerom społecznym.

3.12. Komitet wyraża także zadowolenie z tego, iż uczestnicy rynku mają więcej możliwości rozwijania indywidualnych usług finansowych, zwłaszcza w odniesieniu do innowacji cyfrowej. Należy uwzględnić to obecnie wielce zróżnicowane warunki rynkowe w państwach członkowskich, zgodnie ze wspólnym celem.

3.13. EKES zaleca, by Komisja zdefiniowała dodatkowe, łatwo porównywalne, całkowicie przejrzyste i proste produkty, które będą miały takie same właściwości, obok produktów konsumenckich już wskazanych w planie działania. Można by je oferować jako „sztandarowe” produkty w całej UE za pośrednictwem różnych systemów dystrybucji (technologia finansowa, tradycyjne branże itp.). Otwiera to także drogę do budowania zaufania klientów do tych produktów. Dzięki rzetelnym informacjom na temat produktu oraz jego przejrzystości (zharmonizowana terminologia, unikanie nadmiernie technicznych opisów, łatwe i zrozumiałe postanowienia umowne) konsument może, nie podejmując ryzyka, wybrać najlepszych usługodawców w całej UE.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 209 z 30.6 2017, s. 36.

3.14. Zdaniem EKES-u skuteczne połączenie nowych technologii online oraz porównywalnych i przejrzystych produktów konsumenckich będzie miało fundamentalne znaczenie dla dalszego rozwoju pogłębionego jednolitego rynku usług finansowych.

3.15. W związku z tym Komitet z zadowoleniem przyjmuje fakt, że opublikowany przez Komisję 1 czerwca dokument otwierający debatę nad pogłębioną unią gospodarczą i walutową zawiera kluczowe aspekty dotyczące harmonizacji produktów i usług finansowych w UE. Dotyczy to szczególnie zapewnienia równych warunków działania między różnymi państwami członkowskimi, a tym samym różnymi dostawcami usług finansowych. Unijne propozycje dotyczące UGW upraszczają porównywalność i prezentację różnych transgranicznych produktów finansowych.

3.16. W tym kontekście EKES uważa również za istotne nadal apelować o uregulowanie technologii finansowej. Podczas kryzysu finansowego w latach 2008–2010 silnie kontrolowane regulacje (Bazylea III, CRD IV) były jednym z powodów, dla których tradycyjna bankowość detaliczna nie była już w stanie odpowiednio wypełniać swojej funkcji (pożyczanie MŚP i indywidualnym klientom). Jednocześnie oferta technologii finansowej nie podlega tym uregulowaniom. EKES apeluje zatem o zapewnienie – przed wprowadzeniem planu działania w zakresie transgranicznych usług finansowych dla konsumentów – równych warunków działania w odniesieniu do regulacji mających zastosowanie do tradycyjnych banków detalicznych i technologii finansowej ⁽¹⁰⁾.

3.16.1. Komisja musi koniecznie odnieść się do obaw konsumentów dotyczących technologii finansowej, takich jak ochrona danych osobowych i prywatności, mechanizmy dochodzenia roszczeń, ryzyko nadmiernego zadłużenia, konsekwencje ewentualnej niewypłacalności tych platform, brak niezależnego i odpowiedzialnego doradztwa dotyczącego oferowanych przez nie produktów i usług, ryzyko wykluczenia finansowego konsumentów nieposiadających umiejętności cyfrowych, wyzysk i wykorzystywanie dużych zbiorów danych, dostępność tych produktów i możliwość dostępu do nich, tak aby można było przywrócić utracone w wyniku kryzysu zaufanie konsumentów do instytucji finansowych.

3.17. EKES wzywa państwa członkowskie do dopilnowania, by wdrażanie wszystkich środków przewidzianych w planie działania było zawsze zgodne z dyrektywą w sprawie wymogów dostępności produktów i usług oraz z europejskim aktem w sprawie dostępności.

3.18. Plan działania będzie skuteczny jedynie pod warunkiem, że będzie mu towarzyszyć stopniowe wzmocnienie (pod względem jakościowym i ilościowym) funkcji nadzorczych organów finansowych. Trzeba wprowadzić systematyczną kontrolę postępowania dostawców usług finansowych w kontekście realizacji zmienionej dyrektywy w sprawie usług płatniczych i dyrektywy MiFID II, jak również zapewnić złożoną równowagę pomiędzy prywatnością a przejrzystością oraz rozróżnienie między doradztwem a sprzedażą produktu. Wszystkie te działania muszą iść w parze ze szczególnym uwzględnieniem agencji ratingowych oraz niezależności usług pośrednictwa finansowego, na co EKES zwrócił uwagę w opinii w sprawie zielonej księgi.

3.19. Kształcenie i uczenie się przez całe życie są niezbędne, aby zwalczać analfabetyzm finansowy, który może prowadzić do nadmiernego zadłużenia oraz wykluczenia finansowego i społecznego.

4. Uwagi szczegółowe

4.1. W świetle uwag poczynionych w punkcie 3, EKES zaleca Komisji skoncentrowanie się na szybkim wdrożeniu środków dotyczących zwiększenia jakości i niezawodności internetowych porównywarek usług finansowych (działanie 4), analizy krajowych przepisów w zakresie ochrony konsumentów (działanie 8), technologii finansowej (działanie 10) oraz identyfikacji elektronicznej (działanie 11).

4.2. (Działanie 11)

Zdaniem EKES-u niespójne wdrażanie obowiązujących krajowych przepisów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy (np. wymóg stałego pobytu) stanowi istotną przeszkodę na drodze do dalszego rozwoju jednolitego rynku detalicznego. Należy dołożyć wszelkich starań, by zapewnić środki identyfikacji elektronicznej w celu umożliwienia jak najszybszego nawiązania nowych relacji z klientami w obrębie jednolitego rynku. Trzeba zająć się obawami związanymi z bezpieczeństwem i odpowiedzialnością, aby zwiększyć zaufanie konsumentów do procedur identyfikacji elektronicznej.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 246 z 28.7.2017, s. 8.

4.3. Dlatego też EKES szczególnie przychylnie odnosi się do środków proponowanych w ramach działania 11, takich jak promowanie korzystania z rozporządzenia eIDAS (rozporządzenie w sprawie identyfikacji elektronicznej), a także wspieranie nowych środków cyfrowego wdrażania (np. procedury identyfikacji wideo). W tym kontekście Komitet popiera odnośne stanowisko Parlamentu Europejskiego⁽¹¹⁾ dotyczące piątej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy⁽¹²⁾. Wszystkie wymienione procedury cyfrowe nie mogą osłabiać ochrony danych i prywatności.

4.4. (Działanie 10)

Aby mieć pewność, że innowacje finansowe idą w parze z ochroną konsumentów, EKES wzywa do ustanowienia ram mających na celu przetestowanie nowych usług finansowych⁽¹³⁾, które – po zbadaniu we współpracy z zainteresowanymi stronami – mogłyby uzupełnić znormalizowane produkty finansowe (zgodnie z pkt 3.12).

4.5. (Działanie 8)

EKES popiera środki zaproponowane w ramach działania 8, których celem jest wykrycie i wyeliminowanie nieuzasadnionego, nadmiernie rygorystycznego wdrażania przepisów przez państwa członkowskie. Niemniej nie należy łagodzić przepisów dotyczących ochrony konsumentów.

4.6. EKES zaleca również przegląd obowiązujących szczególnych przepisów w zakresie usług finansowych w odniesieniu do pożądanego wpływu na jednolity rynek i pod kątem ich przydatności cyfrowej. Informacje dla konsumentów powinny być zrozumiałe, proste i odpowiednie, aby umożliwić im dokonanie właściwych dla nich wyborów. Nadmierne obowiązki w zakresie informacji, doradztwa i dokumentacji są szczególnie szkodliwe dla rozwoju jednolitego rynku cyfrowego w obszarze usług finansowych. Dlatego też należy przyjąć podejście całościowe.

4.7. (Działanie 1)

Odnośnie do propozycji zawartej w działaniu 1, by rozszerzyć zakres zastosowania rozporządzenia⁽¹⁴⁾ w sprawie płatności transgranicznych na płatności w innych walutach niż euro, EKES zwraca uwagę, że te ostatnie kosztują dostawców znacznie więcej niż płatności w euro. Tak więc uważa za uzasadnioną różnicę w cenie w porównaniu z płatnościami dokonywanymi wyłącznie w euro. Opowiada się zatem za stosowaniem cen transakcji w innych walutach niż euro, które umożliwiają pokrycie rzeczywiście poniesionych kosztów. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, ceny te powinny również uwzględniać wielkość usługodawcy i częstotliwość takich transferów.

4.8. (Działanie 2)

Komisja powinna zwiększyć wymogi w zakresie przejrzystości w odniesieniu do dynamicznego przeliczania walut.

4.9. (Działanie 3)

EKES popiera zasadniczo ten środek Komisji, ale zwraca uwagę, że dotychczasowe nieprawidłowe wdrażanie SEPA⁽¹⁵⁾ przez wielu uczestników rynku stwarza problemy, za które nie są odpowiedzialni konsumenci i dostawcy usług finansowych. Dlatego też wzywa Komisję do priorytetowego traktowania pełnego stosowania art. 9 rozporządzenia SEPA (zakaz dyskryminacji związanej z IBAN). To jedyny sposób, aby rozwijać usługi przeniesienia, tak aby były one skuteczne na całym jednolitym rynku.

4.10. (Działanie 4)

EKES uważa, że należy bezwzględnie przestrzegać „kluczowych zasad dotyczących narzędzi porównawczych”, i wzywa Komisję do dokładnego monitorowania istniejących stron internetowych, we współpracy z zainteresowanymi stronami, zwłaszcza organizacjami konsumentów. Porównywarki internetowe powinny spełniać kryteria niezależności i przejrzystości. Muszą również obowiązkowo posiadać certyfikat.

⁽¹¹⁾ A8-0056/2017.

⁽¹²⁾ COM(2016) 450 final, opinia EKES-u (Dz.U. C 34 z 2.2.2017, s. 121).

⁽¹³⁾ Zob. Dz.U. C 246 z 28.7.2017, s. 8, pkt 1.4.1.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. L 266 z 9.10.2009, s. 11.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 214.

EKES proponuje rozważenie wraz z zainteresowanymi stronami wprowadzenia ogólnoeuropejskiej porównywarki internetowej, która objęłaby sztandarowe produkty transgraniczne wspomniane powyżej (zob. pkt 3.13).

4.11. (Działanie 9)

EKES popiera proponowane środki mające na celu przyspieszenie harmonizacji oceny zdolności kredytowej na poziomie europejskim, gdyż w przeciwnym razie konsumenci w trudnej sytuacji gospodarczej będą narażeni na zadłużenie w wypadku uzyskania transgranicznego kredytu konsumenckiego. Popiera zatem zharmonizowane minimalne kryteria oceny zdolności kredytowej, obejmujące istniejące jednolite standardy kontroli (dyrektywa 2008/48/WE⁽¹⁶⁾, dyrektywa 2014/17/UE⁽¹⁷⁾). Należy upewnić się, że nie postawi to pod znakiem zapytania nowych, opartych na algorytmach, modeli oceny zdolności kredytowej w ramach systemu Bazylea III („credit tech”).

4.12. (Działanie 7)

EKES popiera wysiłki Komisji Europejskiej zmierzające do zapobiegania nadmiernemu zadłużaniu się konsumentów. Edukacja finansowa, a także uczenie się przez całe życie oraz zasady odpowiedzialnego udzielania pożyczek i przepisy dotyczące niewypłacalności konsumentów⁽¹⁸⁾ muszą zatem stanowić zasadnicze kwestie. W celu promowania ambitniejszej i bardziej ujednoczonej edukacji finansowej EKES zaleca, by Komisja zdefiniowała edukację finansową jako dodatkową umiejętność w kontekście ciągłego przeglądu europejskich ram kompetencji kluczowych. Partnerzy społeczni mają do odegrania szczególną rolę w tym zakresie.

4.13. Zasadnicze znaczenie ma także to, by Komisja wyraźnie skoncentrowała się na pożyczkach ekspresowych, które często są mało przejrzyste i zawierają różne nieuczciwe klauzule, a jednocześnie korzystają z wprowadzających w błąd praktyk marketingowych wspieranych przez reklamy w głównych mediach (prasa, radio i telewizja). W związku z tym EKES wzywa organy nadzorcze państw członkowskich do właściwego monitorowania zachowań rynkowych tych przedsiębiorstw, w ścisłej współpracy z organizacjami konsumentów.

Bruksela, dnia 20 września 2017 r.

Georges DASSIS
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁽¹⁶⁾ Dz.U. L 133 z 22.5.2008, s. 66.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. L 60 z 28.2.2014, s. 34.

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 311 z 12.9.2014, s. 38.